

Urząd Miejski w Rabce-Zdroju

<https://gmina.rabka.pl/main/aktualnosci/Odsloniecie-nagrobka-Stanislawa-Dunin-Borkowskiego-w-Rabce-Zdroju/idn:10309/printpdf>

Drukuj grafikę : [tak](#) / [nie](#)

Aktualności

17 wrz 2025

kategoria:

Aktualności

Odsłonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego w Rabce-Zdroju

Na Cmentarzu Parafialnym w Rabce-Zdroju odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego – nauczyciela, przyrodnika, etnografa, społecznika i twórcy Muzeum im. Władysława Orkana.

Inicjatorem powstania nagrobka było Stowarzyszenie Gniazdo Integracji Lokalnej GIL, a środki na jego realizację pochodziły z publicznej zbiórki przeprowadzonej podczas dorocznej kwesty na rabczańskich cmentarzach w listopadzie 2024 roku. Projekt opracowały Natalia Klęsk i Małgorzata Wójtowicz-Wierzbicka z Muzeum im. Wł. Orkana, we współpracy ze Stanisławem Kiersztynem i Arturem Kołodziejem ze Stowarzyszenia GIL. Nagrobek w formie kapliczki wykonany został z piaskowca przez firmę Karola Nawary. Rzeźbę Chrystusa Frasobliwego stworzyła konserwator dzieł sztuki Natalia Klęsk, inspirowana zbiorami rzeźby ludowej Muzeum.

Podczas uroczystości głos zabrał przewodniczący Rady Miasta Rabki-Zdroju Rafał Hajdyla.

- Spotykamy się dziś, 17 września, w 86. rocznicę tragicznych wydarzeń, które na zawsze odcisnęły piętno na losach Polski i Polaków. W dniu, gdy nasza Ojczyzna walczyła już z niemieckim najeźdźcą, zza wschodniej granicy wkroczyła Armia Czerwona. Był to cios zadany w plecy – zdradziecki atak, który

przesądził o losach II Rzeczypospolitej – mówił Rafał Hajdyla.

- Tamtego dnia rozpoczął się dramat tysięcy naszych rodaków. Ginęli żołnierze i cywile. Ginęli oficerowie, nauczyciele, lekarze, urzędnicy, rolnicy. Ginęli dlatego, że byli Polakami. Byli mordowani, wywożeni na Sybir, zamykani w obozach i więzieniach, rozdzielani z rodzinami. Nie za swoje winy, lecz tylko za to, kim byli – synami i córkami wolnej Polski – przypominał przewodniczący.

- Dlatego dzisiaj nasz obowiązek to pamięć. Pamięć o tych, którzy zginęli za Ojczyznę i o tych, którym odebrano dom, rodzinę, życie. Ich ofiara zobowiązuje nas do tego, abyśmy nigdy nie pozwolili, by historia się powtórzyła. Rocznicą 17 września jest także lekcją dla nas współczesnych – uczy, że wolność nie jest dana raz na zawsze. Trzeba ją pielęgnować i bronić, bo inaczej znów może zostać utracona.

Na zakończenie swojego wystąpienia Rafał Hajdyla podziękował wszystkim zaangażowanym w przygotowanie wydarzenia:

- Pragnę wyrazić serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które zorganizowały dzisiejsze spotkanie. Dzięki Wam możemy wspólnie oddać hołd ofiarom, zatrzymać się w biegu codzienności i przypomnieć sobie, jak wielką wartością jest wolna Ojczyzna. Dziękuję panu Stanisławowi Kiersztynowi oraz całemu Stowarzyszeniu Gniazdo Integracji Lokalnej. Dziękuję harcerzom i uczniom, którzy dbają o groby koleżanek, kolegów, żołnierzy, a także o miejsca pamięci. Dziękuję wszystkim za realizację pomnikowych nagrobków, tablic, krzyży smoleńskiego i przede wszystkim dzisiejszego pomnika Stanisława Dunin-Borkowskiego, przy którym dziś wszyscy się zgromadziliśmy. Wszystkie te dzieła mogły powstać dzięki środkom zebranych podczas dziewięciu rabczańskich kwest, przy częściowym wsparciu Instytutu Pamięci Narodowej Oddziału w Krakowie, a także przy zaangażowaniu wielu środowisk, parafii, stowarzyszeń, instytucji oraz mieszkańców.

- Niech ta uroczystość będzie wyrazem naszej wdzięczności, pamięci i szacunku wobec tych, którzy zapłacili najwyższą cenę. A pamięć o 17 września niech nas umacnia w trosce o przyszłość – o Polskę. Cześć i chwała Bohaterom! – zakończył.

Po przecięciu wstęgi przez starostę nowotarskiego Tomasza Hamerskiego, poseł Annę Paluch, Natalię Klęsk oraz przedstawicieli organizatorów Stanisława Kiersztyna, proboszcz parafii Piotr Iwanek odmówił modlitwę i poświęcił nagrobek.

W imieniu Muzeum im. Władysława Orkana przemówiła jego wicedyrektor Małgorzata Wójtowicz-Wierzbicka, współautorka projektu:

- Nagrobek został zaprojektowany w formie kapliczki, jaką spotykamy na rozstajach dróg. Ta forma niesie ze sobą silny ładunek duchowy, symboliczny i kulturowy. Rzeźba Chrystusa Frasobliwego odwołuje się do początków kolekcji gromadzonej przez Stanisława Dunin-Borkowskiego i jego współpracowników – wyjaśniała.

- Stajemy dzisiaj w tym szczególnym miejscu, aby oddać hołd człowiekowi, którego życie i twórczość pozostają nieodłączną częścią naszej narodowej pamięci. Dzięki jego poświęceniu możemy dziś cieszyć się lepszym rozumieniem naszej historii, naszych korzeni i tradycji – dodała, przypominając dorobek bohatera uroczystości.

Stanisław Dunin-Borkowski (1901-1939)

Stanisław Dunin-Borkowski urodził się 13 kwietnia 1901 roku w Stanisławowie Górnym koło Wadowic. Był nauczycielem, przyrodnikiem i etnografem. Już w czasach gimnazjalnych zaciągnął się ochotniczo do 1 Pułku Artylerii Górskiej, biorąc udział w bitwach pod Chyrowem i Felsztynem. W 1920 roku uczestniczył w obronie Warszawy podczas wojny polsko-bolszewickiej. Za zasługi na polu walki został odznaczony Krzyżem Walecznych.

Po ukończeniu studiów przyrodniczych na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1927 roku przybył do Rabki-Zdroju, gdzie podjął pracę nauczyciela biologii i geografii w Męskim Prywatnym Gimnazjum dra Jana Wieczorkowskiego oraz w Żeńskim Gimnazjum Sanatoryjnym sióstr Nazaretanek.

W Rabce całkowicie poświęcił się działalności społecznej i kulturalnej, dostrzegając ogromny potencjał turystyczny miejscowości. Od początku aktywnie działał w rabczańskim oddziale Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, stając się inicjatorem wielu przedsięwzięć. Jako przewodniczący Komisji Muzealno-Etnograficznej PTT wysunął pomysł utworzenia muzeum w dawnym kościele parafialnym pw. św. Marii Magdaleny w Rabce. Był autorem pierwszych publikacji o tej placówce oraz przewodnika po jej zbiorach.

Sam o sobie żartobliwie mawiał, że jest „administratorem świeżego powietrza”. Wsławił się jako pionier turystyki górskiej – wytyczył sieć szlaków pieszych i narciarskich w Gorcach i Beskidach, organizował wycieczki piesze i autokarowe, brał udział w pierwszej akcji ratunkowej na Babiej Górze. Był inicjatorem i współautorem projektu budowy schroniska turystycznego na Luboniu Wielkim.

Dunin-Borkowski zapisał się także jako znakomity przyrodnik, niestrudzony wędrowiec i opiekun gór. Miał szerokie zainteresowania artystyczne – malował, ilustrując dawne budownictwo i miejscowe hafty, fotografował krajobrazy Rabki i okolic, pisał wiersze. Uchodził za niezrównanego gawędziarza i miłośnika Podhala.

Zginął tragicznie 9 października 1939 roku.

Na zakończenie uroczystości organizatorzy podziękowali wszystkim darczyńcom i wolontariuszom, dzięki którym udało się zrealizować tę inicjatywę.

– To właśnie dzięki symbolicznym, nieraz niewielkim wpłatom powstają takie pomniki pamięci. Bardzo dziękujemy Państwu za liczny udział i zaangażowanie – podkreślali przedstawiciele Stowarzyszenia GIL.

Uroczystość stała się nie tylko okazją do przypomnienia zasług Stanisława Dunin-Borkowskiego, ale także do refleksji nad rocznicą 17 września 1939 roku – dniem zdradzieckiego ataku Związku Radzieckiego na Polskę.

– Rocznicą 17 września uczy, że wolność nie jest dana raz na zawsze. Trzeba ją pielęgnować i bronić – przypomniano w wystąpieniach.

Nowy nagrobek ma być symbolem pamięci i wdzięczności wobec człowieka, który swoje życie poświęcił Rabce i regionowi Podhala.

2025-09-17- Odsłonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego

17 wrzesień 2025

- [2025-09-17- Odsłonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonienie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

- [2025-09-17- Odślonięcie nagrobka Stanisława Dunin-Borkowskiego](#)

[poprzednia](#) [powrót do listy](#) **aktualności** [następna](#)